

Віталіна Володимирівна ДРОБ'ЯЗКО,

студентка групи 3-1 ОО Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

Науковий керівник – МЕЩЕРЯКОВ Володимир Євгенійович,

кандидат економічних наук, доцент кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЗАЙНЯТІСТЮ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗРОБІТТЯМ

Підвищення рівня зайнятості, покращення її якісних характеристик є важливою передумовою економічного розвитку країни, каталізатором перебігу економічних процесів як на регіональному, так і на державному, а також на міжнародному рівнях. В країнах Західної Європи переважають активні заходи регулювання ринку праці. Зокрема, структурна політика, яка пов'язана з орієнтацією виробництва на нові перспективні технології та ринку збуту, закриттям чи перепрофілюванням неперспективних підприємств.

В США регулювання ринку праці з боку держави відбувається в трьох основних напрямках: в державному секторі створюється додаткова кількість робочих місць, підготовка та перепідготовка робочої сили, стимулювання працевлаштування трудових ресурсів. Мінімальна підтримка сфери зайнятості з боку держави пояснюється існуванням значного промислово-комерційного потенціалу економіки у створенні нових робочих місць. Підприємницький сектор створює понад 600 тисяч нових підприємств, що, у свою чергу, створюють додаткові робочі місця [1, с. 191]. Як і в скандинавських країнах, тут кредити надаються із коштів змішаних державних та приватних фондів регулювання розвитку для приватних підприємців, що займаються створенням нових підприємств. Зокрема, в США успішно функціонує система електронних банків робочих місць. Перший регулятивний банк, обладнаний такою системою, був створений 1968 р. в Балтиморі. На даному етапі в США використовуються і більш сучасні системи підбору та розподілу робочої сили. Від наявних електронних банків робочих місць вони відрізняються тим, що спочатку здійснюється опис та систематизація характеристик не лише наявних вакансій, але й претендентів на них, а потім відбувається підбір кандидатів під вакансії за допомогою електронної системи робочих місць.

Отже, створюючи на місцевому, регіональному та національному рівнях системи електронних банків робочих місць, підбору та розподілу робочої сили, надання консультацій при працевлаштуванні забезпечується значний ріст територіальної мобільності трудових ресурсів та надається можливість протягом місяця працевлаштувати до 40 % безробітних усіх професійних груп.

У Польщі застосовуються спеціальні «невитратні програми», які сприяють підвищенню конкурентоспроможності незайнятих громадян; забезпечують посередництво у працевлаштуванні, здійсненні професійної

орієнтації, що фінансується Фондом підтримки відділень зайнятості. Реалізація «витратних програм», що фінансуються Державним фондом реабілітації інвалідів, є досить важливим для реалізації програм забезпечення зайнятості та професійної активізації зайнятих. Дані заходи передбачають протидію безробіттю шляхом використання зайнятості на громадських роботах; відшкодуванням страхових внесків роботодавцю за кожного безробітного, що він працевлаштував (рефулдація); кредитуванням підприємств різних форм власності для створення нових робочих місць, відкриттям власної справи безробітними; створенням програм перепідготовки зайнятих та для тривалих безробітних; субсидуванням випускників курсів перепідготовки; апробація (страхування) безробітних на підприємствах; виплат стипендій випускникам, що продовжують навчання в місцях з високим рівнем структурного безробіття; розвитку та підтримки «клубів праці», які надають послуги з підтримки безробітних та їх працевлаштуванні.

Для практичного використання перспективним є досвід Чехії, в якій темпи безробіття були нижчими у порівнянні з іншими країнами з трансформаційною економікою, де забезпечення активізації програм зайнятості сприяло зростанню гнучкості робочої сили, розвитку інноваційних форм зайнятості як пільгове кредитування безробітних та забезпечення програм їх субсидування у випадку започаткування власної справи, підтримка програм з обов'язкової професійної освіти безробітних.

В Японії використовують різні форми навчання працівників, повертаються витрати підприємств на проведення підготовки та перепідготовки кадрів, надаються дотації підприємствам, які відряджають своїх працівників на державні курси підготовки для підвищення кваліфікації. Країна регулює ринок праці шляхом організації державного бюро по забезпеченню зайнятості, що сприяють працевлаштуванню [2]. Організації по працевлаштуванню випускників університетів здійснюють профорієнтаційну діяльність та сприяють у пошуках місць працевлаштування.

Проаналізувавши міжнародний досвід забезпечення зайнятості населення, варто зазначити, що зростання конкурентоспроможності робочої сили є головною передумовою розвитку ринку праці. У такому разі пріоритетними напрямами є формування ефективної системи громадських робіт; забезпечення розвитку прогресивних технологій, які будуть сприяти створенню нових робочих місць; розвиток програм зі сприяння зайнятості молоді, жінок та осіб похилого віку за допомогою додаткової професійної підготовки та перепідготовки.

Список посилань

1. Гургула О.М. Зарубіжний досвід регулювання зайнятості населення та можливості його використання в Україні URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_6%284%29__31 (дата звернення 10.09.2020).

2. Особливості японської системи управління персоналом. URL: <https://prohr.rabota.ua/osoblivosti-yaponskoyi-sistemi-upravlinnya-personalom> (дата звернення 10.09.2020).